
DISPUTATIO MEDICA.

INAUGURALIS,

D E

PODAGRA.

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

D E

P O D A G R A.

Q U A M,

A N N U E N T E S U M M O N U M I N E,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S.S. T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI.

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimae FACULTATIS MEDICAE Decreto;

P R O G R A D U D O C T O R I S,

S U M M I S Q U E I N M E D I C I N A H O N O R I B U S A C P R I V I L E G I I S

R I T E E T L E G I T I M E C O N S E Q U E N D I S ;

E R U D I T O R U M E X A M I N I S U B J I C I T

S A M U E L B E L L L A B A T T ,

H I B E R N U S .

S O C . R E G . E D I N . P H Y S I C . S O C . & c .

AD DIEM 24 JUNII, HORA LOCOQUE SOLITIS.

*Ego certe, an ex ulla doctrina, si cælestem exceperis, majora in genus huma-
num beneficia, quam ex medendi scientia possint redundare, non perspicio.*

HOFFMAN.

E D I N B U R G I ,
C U M P R I V I L E G I O ,
A P U D R O B E R T U M A L L A N .

MDCCXCVII.

REVERENDO ERUDITOQUE ADMODUM VIRO
CHRISTOPHORO ADAMSON, L. L. D.
DUBLINII,
QUI, IN MUNERE SACRO FUNGENDO
SINE OSTENTATIONE PIUS,
MORUM INTEGRITATE ECCLESIAM ADORNAT,
ET
CUJUS PATERNA PIETAS
INGENTI SUA LIBERALITATE
TANTUM ADÆQUARI POTEST,
S.

SAMUEL BELL LABATT.

EN! illa facultas, mihi tam sœpe optata, amici beneficia pa-
lam agnoscendi, nunc adest. Cui tunc potius quam tibi, qui
me semper consilio adjuvisti, curâ fovisti, amicitâ honorasti,
hasce studiorum primitias dicare debeam? Singularis tua erga
me benevolentia multis tempestatibus experta, et tua plurima
in me collata beneficia, dum memor ipse mei, dum spiritus hos
regit artus, alta mente reposta manebunt; sed de his in præ-
fens filebo, namque metuo, ne enarrata modestiam tuam mihi
optime notam lœdant. Concede ergo, amice charissime, ut,
aliquid saltem grati animi testimonium, has paginas tuo nomi-
ne inscribat cognatus tuus devinctissimus. Eas solita tua hu-
manitate fuscipias et me eadem benevolentia ulterius prosequi
pergas. Vale amicissime. Vale diu. Deus te diu sospitem
ad ecclesiam pietate, ad societatem lenioribus virtutibus ornan-
dam et ad felicitatem familiæ tuæ promovendam servet.—
Cœptis tuis, votisque nostris benignus aspiret.

Edinburgi, idibus Junii 1797 dabam.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

PODAGRA.

AUCTORE, SAMUELE BELL LABATT.

MINIME vel scribendi amore vel audacia juvenili adductus, sed necessitate coactus, de podagra in paginis sequentibus tractare decrevi. Hic morbus medicorum attentionem, nequaquam immerito, in se magnopere convertit. Nam “divites

A

“plures

“ plures interimit quam pauperes, plures sapientes quam fatuos.”

Definitionem à celeberrimo CULLENO morbi de quo nunc agimus, omnibus aliis anteponimus.

Hic Nosologus accuratissimus sic apte definivit.

“ Morbus hæreditarius, oriens sine causa exteriori evidente, sed præunte plerumque ventriculi affectione insolita, pyrexia, dolor ad articulum plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis potissimum infestus; per intervalla revertens, et sæpe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.”

Podagram morbum hæreditarium esse inter omnes fere medicos constat, et haud affirmare dubitem, multos existere mortales in quibus nulla alia, præter hæreditariam labem, causa assignari possit, quippe qui, licet castè et temperatissimè degentes, hoc tamen morbo etiam juvenili ætate, correpti sunt. Experientia satis constat, virilem sexum præcipue hunc morbum invadere, muliebrem rarissime,

hujus

hujus tamen exempla non defunt, et plerumque mulieres robusto corporis habitu adoritur.

A Seneca certiores facti sumus, podagrâ fœminas Romanas nequaquam immunes esse, quod, eorum luxui et intemperantiæ merito attribuit. Usu docemur quod hic morbus rarissime inter obscuræ fortis homines reperitur, utpote qui, labore quotidiano victuque tenui à diro ejus impetu conservantur, et probe novimus eorum prolem perraro huic morbo obnoxiam esse.

“ Behold the lab’rer of the glebe, who toils
 “ In dust, in rain, in cold and sultry skies :
 “ Save but the grain from mildews and the flood:
 “ Nought anxious he what sickly stars ascend ;
 “ He knows no laws by ÆSCULAPIUS giv’n ;
 “ He studies none ; yet him nor midnight fogs
 “ Infest, nor those envenom’d shafts that fly
 “ When rabid SIRIUS fires th’ autumal noon.
 “ His habit pure with plain and temp’rate meals,
 “ Robust with labour, and by custom steel’d
 “ To ev’ry casualty of varied life,
 “ Serene he bears the peevish eastern blast,
 “ And uninfectèd breathes the mortal south,
 “ Such the reward of rude and sober life,
 “ Of labour such *.” —————

Podagra multo sæpius in ædibus divitum, quam in pauperum tuguriis occurrit, et quidem fere in prioribus tantummodo commoratur.

Rarissima sunt hujus morbi indicia apud eunuchos, nisi victui opiparo et otio nimis deditos.— “ Cæterum (inquit GALENUS) eunuchos podagra non laborare, HIPPOCRATIS quidem tempore, verum erat; nunc vero non amplius tum propter nimium otium, tum simul victus intemperantiam.” Et paulo post addit, “ Talis enim est eorum desidia, tanta ingluvies et crapula, ut etiam absque veneris usu corripi possunt podagra *.”

Homines temperamento quodam hæreditario, cholerico sanguineo, robusto corporis habitu, reti mucoso crasso, plenitudine universa, grande capite, podagræ potissimum sunt obnoxii, sed per raro eos invadit, qui trigesimum quintum ætatis annum nondum implerunt. GREGORIUS tamen testatur se juvenem unum alterumve ante ætatis suæ vicesimum annum, podagrâ affectum novisse. Et

GRE-

* Charter, Tom. ix. p. 264.

GREGORIUS illustrissimus hujus pater, filii tali patre dignissimi, podagram quæ mature valde in vita sese ostenderit circiter annum ætatis quinquagesimum nonnunquam omnino decedere, affirmat.

CAUSÆ.

NUNC ad rem haud parvi momenti, animum paulisper convertamus, videlicet, quales sint causæ hujus morbi remotæ ; has in prædisponentes et occasio- nales dividere in usu est, quoniam autem prior- res, quatenus signis externis seu generali tempera- mento, designari possint, antea levissime tetigi, nunc igitur posteriores tractare pergam. Hæ pos- sunt sub duobus capitibus comprehendendi. *Primo*, Quæcunque statum corporis plethoricum indu- cunt. *Secundo*, Omnia quæ debilitatem pletho- rico in habitu movent. Prioris generis sunt, vita otiosa et sedentaria, diæta plena cum liquore fer- mentato nimis liberaliter adhibito. Alterius ge- neris

6 D E P O D A G R A.

neris sunt, venus immodica ; nonnulli auctores negant, venerem causam esse podagræ, sed falso ut experientia satis constat : verum est, quidem, plures causas distinctas ad dandum huic morbo exordium, convenire, et perraro accidit, ut qui venereum colunt non vino quoque indulgeant ; inde, poetis podagra Bacchi Venerisque filia nuncupatur.

Λυτημελες Βακχος και λυτημελες Αφροδιτης

Ταναται Συγκατης λυτημελης Ποδαγρα.

Lucubratione permulti morbi contrahuntur, quippe quæ tempus, à naturâ somno dicatum absfumit, cuius necessitas, ex corporis et animi languore, quem vigiliæ inducunt, quæque diu continuatæ nequeunt quin simul corporis vires exhaustiant, atque animi dotes infirment, plane apparent.
 “ Defectus somni multimodis nocet, imprimis generi nervoso, organa sensuum externorum et internorum, motusque omnigeni ad sua munera minus apta reddit, hinc sensus vel nulli vel imperfecti et depravati. Capitis dolor, vertigo, imbecillitas,

memorix

memoriæ defectus, delirii species, ipsa demum infania, debilitas artuum, et imperfecta et inordinata vitalium organorum actio, pulsus frequens, calor, febris, concoctio cibi prava, corpus parum nutritum, macies, secretiones demum et excretiones auctæ, vel impeditæ, vel perturbatæ *.”

Dyspepsia quomodounque nata, vel quantitate vel qualitate cibi diu in podagræ causarum numero habita est. Nil est quod digestionem magis efficaciter promovet quam exercitatio, assueti igitur laboris omissione longam dyspepsiæ symptomatum cohortem sæpe inducit. Dum exercitatione multos morbos depellimus quibus alioquin obnoxii essemus.

Diætæ a plena ad parciam mutatio, præcipue si ætate in provectione accidat, totius corporis debilitatem immodicam efficit, et sic viam impetui podagræ sternit.

Nimia acidorum et acescentium usurpatio, caufis hujus morbi remotis, annumerari meretur, et nonnullis

* GREGOR. Conspl. Med. Theoret.

nullis auctoribus affirmare placuit, acidum, quod (ut hi volunt) articulorum synoviam corruptit, causam podagræ præcipuam esse : sed hæc sententia jam pene abolevit. Veresimilius et quotidianæ experientiæ magis congruum est, acida, quo magis ventriculi debilitatem inducunt, eo magis statum corporis podagricum movere.

Causas inter remotas affectiones deprimentes, quæ corpus totum infirmant, et ejus functiones perturbant ; ebrietas frequens ; nimia ambulatio aut saltatio, evacuationum consuetarum suppressio, vel eadem præter naturam adauctæ ; frigus cruribus sudantibus subito admotum, et denique senectus, multorum morborum prænuncia, maximo quidem jure recenseri possunt.

Sunt qui supradictis et alias causas excitantes, veluti tendinum intensiones, contusiones aliasque læsiones externas annumerant. Utrum necne hæ causæ remotæ per se sine labe hæreditaria præsente, morbum movere valeant, haud liquido patet ; non est dissimulandum has omnes fere causas iterum atque iterum, viribus conjunctis applicatas fuisse,

fuisse nulla infœcuta podagra ; et porro, aliquando invenimus eos qui harum nullis fere opportuni fuerant, hoc morbo laborantes, quorum vero parentes eodem laboraverant.

NARRATIO SYMPTOMATUM.

PAROXYSMUS podagricus aliquando, nullis symptomatis præcedentibus, repente invadit, plerumque autem plures functiones, præsertim naturales, prius turbantur ; symptomata accessus ejus præcipua sunt sequentia, membrorum inferiorum frigus, interrupcio solitæ eorum perspirationis ; nunc spasmi, nunc torpor cum punctionis sensu, in iis percipiuntur ; venæ admodum varicosæ fiunt, atque appetitus prostratus, aliis dyspepsia signis, qualia sunt, nausea, flatus, &c. comitantibus. Indicia nunc narrata, paroxysmum instantem sœpe indicant ; interdum die ante ejus accessum appetitus voracior fit, et vir cl. van SWIETEN, appetitum venereum nonnun-

quam præter naturam adauctum esse imminente pàrosymo, memoriæ tradidit.

A SYDENHAMO, qui per multos annos podagricus fuit, certiores facti sumus, hunc morbum, Januario exeunte vel ineunte Februario mense, plerumque invadere; tamen huic tempestati haud omnino limitari videtur, nam tempus anni nullum est, quo paroxysmus podagricus non adoriatur, ut experientia docemur.

Æger interdum vesperi corripitur; sed multo sæpius mane, horam circiter secundam vel tertiam, subito dolore, eum referente qui ossium dislocationem fere comitatur, aliquando genua, calcem vel malleolos, sed plerumque pedis pollicem occupante, ex somno excitatur. Exempla tamen non desunt, ubi carpus ac manus, nulla pedum affectione vel præcedente vel comitante, primo vexantur. Statim instat frigus majus, cum horrore et rigore totius corporis et quadam febricula; hæc, sequitur pyrexia, quæ sæpe durat dum dolor manet. Dolor magis magisque urget, horrore et rigore vicissim evanescens, interdum est sensus quidam quasi

pars dolens canibus morderetur, interdum fit compressionis et stricturæ sensus, et saepe accidit, ægrum, propter summum dolorem, vix aut ne vix quidem stragulorum pondus sustinere posse, immo agitatio lecti vel minima dolorem affert. Ligamenta et pedum membranæ quam maxime distenduntur, et quasi lacerari sentiuntur. Hunc fere in modum dolor permanens, magna inquietudine et perpetua sed incassum tamen mutatione situs tum corporis ipsius tum membra affecti, comitatur, usque ad medium noctem proximam, quo tempore, dolor gradatim remittit, et post viginti quatuor circiter horas a prima accessione omnino plerumque cessat; dein sudor universus, sed vix copiosus, erumpit, et æger jam fatigatus somni gremio commititur: ex quo denuo evigilans, partem, quæ antea doluit, tumefactam, sentit, quæ post aliquot dies ex toto detumescit; postea, per trium aut quatuor dierum spatium, dolor et quædam pyrexia majori minorive violentia vesperi revertere solent, et ad galli cantum usque persistare, tunc æger sublevatur et sic vespertinis accessionibus per aliquot dies conficta-

tus, morbo omnino solvitur, sæpius vero intervallo, vario variis in hominibus et in eodem homine diversis temporibus, reddituro. Post paroxysmum, ægrotus valetudine commoda auctisque et animi et corporis viribus ut plurimum fruitur, et appetentia cibi restituitur.

Morbo incipiente, alter tantum pes laborat, sed proiectiore in morbo uterque vicissim laborat; tunc autem paroxysmi, (secundum SYDENHAMUM) tum quoad tempus invasionis tum etiam quoad duracionem, abnormes evadunt. Pedes non soli dolent, nam cum, per diuturnam ejus moram pertinacior fit morbus, alias partes veluti majores ut cubitum ac genu articulos, adoritur. Paroxysmo instantे appetitus prostratus fit, et partes a dolore liberæ gravitatis sensu laborant; sub vesperem frigore universo totum corpus afficitur; alvus sæpe pertinaciter astringitur; urina per quatuordecem primos dies coloratur fit et postea sedimentum rubrum arenosum deponit; et evanescente paroxysmo, pruritus fere intolerabilis, pedis laborantis digitos corripit, e quibus postea crustæ lepram referentes decidunt. Sy-

DENHAMI auctoritate, quo vehementior dolor, eo citius stadium peragit paroxysmus, atque insuper quod longior erit intermissio et magis perfecta idem affirmat; sed hoc negat cl. CULLENUS. Corpore multum diuque perpresso, animus quoque afficitur. Æger adeo asper et iracundus redditur, ut a DENHAMO multa experientia edocto, haud rectius podagræ quam iracundiæ paroxysmum dici posse affirmetur.

Quando morbus sæpius se ostenderit, articuli affecti pristinum statum vix recuperant, sed debiles et rigidi permanent, et tandem prorsus immobiles fiunt; dum eos circum concreta cretacea acidis in toto dissolubilia, plerumque formantur; quæ, primo sub forma fluida deponuntur *, et postea durescunt: nonnullis in casibus, unus aut plures ex digitis incurvescunt. In hoc rerum statu, dolores mitescunt, sed æger nausea et aliis symptomatis podagræ atonicæ, posthac enumerandis, vexatur. Morbus quo magis protrahitur, eo magis intervalla decrescunt, adeo ut provectione in morbi statu, æger

* CULLEN'S First Lines,

æger raro aut nunquam integra valetudine fruitur, duobus tantum aut tribus mensibus æstivis exceptis, et forsan hic morbi progressus regiminis genere quo utitur æger multum afficitur. Cel. SYDENHAMUS, eos qui diu podagrī fuerunt, affectionibus nephriticis fieri obnoxios, cum paroxysmis podagricis alternantibus, affirmat.

Podagra, formas a descriptione jamjam tradita, longe alienas, frequenter induit, quod me, maximo jure ad ejus divisionem instituendam in varietates diversas, inducit, et id agens, vestigiis summi Nosologi, qui eam in quatuor varietates, Regularem nempe, atonicam, retrogradam, et aberrantem, distinguit, insistam; hasque ejus, ordine modo dicto, verbis definiam.

REGULARIS.

DEFINITIO.—“ Podagra cum inflammatione artuum satis vehementi per aliquot dies perstante, “ et

“ et paulatim cum tumore, pruritu et desquamatio-
“ ne partis recedente.”

Hæc morbi varietas descriptioni jam traditæ
apte congruit, de proxima igitur in ordine varieta-
te differere pergam.

ATONICÆ.

DEFINITIO.—“ Podagra cum ventriculi vel a-
“ lius partis internæ atonia, et vel sine expectata
“ aut solita artuum inflammatione, vel cum dolo-
“ ribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et
“ cum dyspepsia, vel aliis atoniæ symptomatis,
“ subito sæpe alternantibus.”

In hac podagræ varietate affectiones articulorum
inflammatoriæ defunt, sed alia indicia pejora in-
stant, veluti anorexia, nausea, vomitio et simi-
lia cum dolore ventriculi ; quæ ventriculum ma-
le se habere demonstrant. Spasmi in diversis
corporis partibus, qui sæpe eructatione tolluntur,
fentiuntur. Alyus plerumque astricta est, sed non-

nunquam

nunquam diarrhœa doloribus comitata colicis urgat. Signa hypochondriasis, ut mæstitia, metus, anxietas, &c. perraro defunt. Viscera thoracica hac in varietate aliquando afficiuntur, cum malum occupat cor, hujus organi motus vehemens, abnormis et syncope occurrunt; sed cum impetum ejus in pulmones facit asthma et dyspnœa sese ostendunt. Postremo si cerebrum affligi accideret, vertigo, cephalalgia, apoplexia aut paralyſis expectanda fuit.

RETROGRADÆ.

DEFINITIO.—“ Podagra cum inflammatione ar-
“ tuum subito recedente, et ventriculi vel alias
“ partis internæ atonia mox infecuta.”

In hac varietate, pariter ac in regulari incidit, inflammatio et dolor articulos corripiunt, at in illa multo leniores, nec tamdiu quam in hac durant, nec gradatim decedunt, sed brevi manentes, ex iis subito evanescunt, et partem aliquam internam oculant.

cupant. Viscus quod hac metastasi s̄epissime affici solet, sane est ventriculus, ubi dolor, anxietas, vomitio, &c. moventur. Cum hæc translatio alia organa vexat, eadem symptomata, secundum organum affectum, ac sub varietate atonica descripsimus, efficit.

ABERRANTIS.

DEFINITIO.—“ Podagra cum partis internæ inflammatione, vel non prægressa, vel prægressa, et subito recedente, inflammatione artuum.”

In hac podagræ specie, pars quædam interna sunt inflammatur, unde symptomata, ab iis, quæ ex causis admodum diversis gignuntur, vix discrepantia, oriuntur; quin et, huic varietati, quantum ex auctoribus discere possum, pulmones maxime videntur proclives. An diathesis podagræ, talem inflammationem partium internarum, sine ulla articulorum inflammatione præcedente, gignat, an partium

internarum affectus, ut translatio ex articulis, haud satis constat.

Sagax CULLENUS dubitavit utrum affectus intestini recti et colli vesicæ, (ille faciens dolorem et tumores hæmorrhoidales, dum hic efficit dolorem, stranguriam, et catarrhum vesicæ) qui in podagrīcis apparent, sint exempla podagræ retrocedentis vel aberrantis.

DIAGNOSIS.

PODAGRAM regularem omnibus ab aliis morbis (excepto solo rheumatismo) pro certo dignoscimus: plerisque quidem in exemplis, hi morbi, rheumatismus nempe et podagra, satis apte a se invicem distingui possunt, si sedulo utriusque historiæ annum attendamus. Homines qui annum ætatis quadragésimum implerunt multo magis quam juvenes podagræ obnoxii sunt, sed hi, quam illi, rheumatismo opportuniores, et mulieres perraro poda-

græ sæpius rheumatismo proclives sunt ; insuper, podagra articulos membrorum minores plerumque afficit, dum rheumatismus majores sæpiissime vexat, hujus dolor locum mutare magis assuevit ; quin et, podagra morbus hæreditarius est, et sine causa evidente externa oritur, et eos, qui vitam nimis sedentariam degunt, præcipue afficit ; contra, rheumatismus nequæ morbus hæreditarius est, nec eos qui vita sedentaria indulgent, præcipue vexat ; sed ex causa (frigore nimirum) evidente externa, originem trahit. Podagra plerumque unum articulum tantum eodem tempore invadit, rheumatismus vero plures simul corripit. Paroxysmi in podagra quam in rheumatismo sæviores sunt ; varia dyspepsiæ symptomata ut anorexia, nausea, ructus acidi, &c. paroxysmum podagricum prægrediuntur, in rheumatismo contra, talia indicia defunt. Ex iis nunc expositis, plane apparebit, podagram regularem admodum facilem esse dignotu, sed in irregulari podagra, res longe aliter se habet ; tamen, si nostram attentio-
nem ad ea symptomata in utriusque speciei historia tradita, necnon ad corporis statum, qui homines

huic morbo obnoxios facit, caute dirigamus, diagnosin satis accuratam formare plerumque possimus. Cum symptomata in podagræ atonicæ historia tradita, podagrico in temperamento occurrunt, et præcipue cum, in iis vel evidens proclivitas ad affectionem articulorum antea se ostenderit, vel indicia dicta, una cum quodam gradu podagræ inflammatoriæ, invadunt, et exinde aliquantulum levantur, res satis evidens fit.

Podagra retrograda in omni fere casu, priusquam partes internas vexat, plus minusve molestiae articulis affert, et porro, ventriculus præ cæteris visceribus impetui ejus patet, igitur talibus in exemplis diagnosis haud difficilis videtur. Podagra aberrans pro certo dignosci nequit, sed attentio accurata ad symptomata varia multum valet. Unicum tantum hujusce varietatis exemplum expertissimo nostro GREGORIO occurrit; et cl. CULLENUS se ne unum quidem notavisse memorat.

PROGNOSIS.

PROGNOSIS.

NUNC ad ea, quæ aut faustum aut funestum indicant eventum, advertamus.

Ægroti constitutione et ætate, morbi causis et vi probe consideratis, exitum melius prædicemus. Podagræ eventus, prout formam plus minusve regularem induit, variabit. Quando in junioribus appareat, qui vitam regularem degerunt, et cum in iis extremos tantum artus afficit, exitus faustus est expe&ctandus ; sed quando a forma regulari aberrat, præsertim in senioribus qui genio indulserunt, malum augurari fas est.

CURATIO.

HAUD amplius nostram admirationem movebit, podagræ curationem tantopere medicorum attentionem

tionem in omni fere seculo in se convertisse, cum, ingentem illustrium virorum numerum, qui ab ea affecti sunt, contemplamur; et ob amplam hunc morbum non solum in aliis, sed etiam in sibiipsis, facultatem observandi quam medici variis temporibus habuerunt, curationem ejus certissimam in ævo nostro effici potuisse, nobis sperare liceret; medici autem, podagram vix aut ne vix quidem sanari posse, adhuc dolent, et quod multo pejus, vereor ne, sicut nonnulli alii morbi, medicinæ opprobium diu maneat.

Satis quidem constat, multa ad podagræ curationem efficiendam remedia, per pauca quidem bene, plura vero male merentia, in publicum prolata fuisse, sed attentionem meam tantummodo ad ea, quibus hisce in temporibus plus fidei adhibetur, impendere conabor.

Usitatum est, hujus morbi curationem, sub duabus capitibus tractare:

I. Per intervalla paroxysmum arcere, vel redditum mitiorem reddere.

II. Pa-

II. Paroxysmum nascentem opprimere, vel breviorem facere.—Primum absolvitur.

I. *Exercitatione.*—Experientia satis demonstrat miram exercitationis efficaciam in hoc et aliis quibusdam morbis arcendis; exercitatio moderata multum ad præcavendum podagræ paroxysmum valet, sed vehementior aut nimis diurna corpus exhaust, debilitat, et multis morbis opportunum facit; igitur ad ægri vires et ætatem ut et ad morbi statum accommodari debet; oportet etiam (sic docet SYDENHAMUS) exercitationem moderatam et quotidianam esse. Si æger juvenis sit et viribus integer, ambulatio sub aëre puro et sicco cuivis alii exercitationis generi longe præstat. Cum æger annis proiectior est et præcipue cum proclivitas articulorum inflammationi major est, ambulatio multum noceret, vel tonum extremorum debilitando, vel inflammationem augendo, nunc illum alio exercitationis genere, ut equitatione, uti oportet; denique si propter proiectiorem ætatem vel morbi vim, haud possit equitationem ferre, tum necesse fit, ut rhedâ vehatur, quippe, corpus leniter

et

et continenter concutiendo, multum, infirmis, exercitationi majus actuosæ imparibus, proficit: in tali rerum statu navigatio haud parum juvat, et etiamsi lenis sit exercitatio, tamen, utpote constans diuturniores effectus præbet. SYDENHAMUS solita ejus sagacitate podagricos ad exercitationem hortatur, et senes non aliunde levamen sperare monet. Bene dixit poeta,

“ Health is the vital principle of bliss,

“ And exercise, of health.”

Exempla permulta, ab auctoribus medicis, quæ, laboris et abstinentiæ in præcavendo podagræ redditu mirabilem vim plane demonstrant, tradita sunt. Vir cl. van SWIETEN exemplum hujusmodi memorat. “ A fide dignissimis hominibus accepi, pingui sacerdotio fruentem virum, et veteranum jam podagricum, a piratio captum per biennium integrum in triremibus barbarorum reinigasse, hoc effectu, ut postea a captivitate redemptus, nimia et molesta

molesta obesitate liberatus, nec unquam postea podagra correptus fuerit, licet plures annos supervixerit.”

Abstinentia.—SYDENHAMUS ex experientia quam in proprio corpore æque ac in aliis habuit, nobis duo haud aspernanda monita, quæ ad podagriconum victum attinent, tradidit.

“ Primum itaque ea in cibō potuque mediocritas est observanda, ut neque plus alimenti ingeneratur quam ventriculus concoquere valeat, ac proinde morbo fomes subministretur: neque e contrario abstinētia partē ea proportione defraudentur, quia earundem robur et vigor debuerat sustinēri, unde etiam magis debilitentur.” Sed nos tamen in hac rē, diætā ægro anteā assuetā dirigi oportet: si diætæ parcæ primis ab annis dum corpus vigescit, sese assuevit; tam longe abest ut periculum ex tali regimine metuat, ut etiam, utile et efficacissimum remedium ad podagram depellendam foret. Hisce in casibus cibus ex lacte paratus fit admōdum idoneus, nam, medium locum carnes

inter et fruges tenet. Semina farinacea nutrimentum accommodatum talibus ægrotantibus præbent, sed observatu dignum est, omne far ante usum ejus probe fermentari debere, quoniam exinde concoctu fit facilius, et ventriculis minus validis magis convenit. Quando corporis constitutio vel intemperantia vel labentibus annis fracta est, regimen nimis parcum, infirmato corpore, multum noceret: quandoquidem cœna semper ventriculi vires debilitare periclitatur, haudquaquam permittenda est; et liquores fermentati parce admodum sumendi sunt, quoniam corpus infirmant: si quidem, ab ingra- vescente ætate aliave causa urgente, ut prava con- suetudine, &c. non postulentur, ex toto evitari de- bent. Aqua fontana plerumque podagricis opti- mus est potus.

Amara.—Multa exempla auctoribus, quæ diu- turnum medicamentorum hujus classis usum per se satis fore demonstrant, ad podagricum paroxys- mum arcendum, traduntur. Sed ægri a podagra hoc modo liberati, aliis vix enumerandis malis eva- ferunt

ferunt obnoxii, qualia sunt dyspepsia et ejus sequelæ, hydrops, &c. quæ gradatim ingravescientia paucos intra annos exitium afferunt. Pulvis Ducis Portlandiæ, ut vocabatur, qui ex amaris et aromaticis componitur, summis laudibus, in curanda podagra diu specifici instar, habitus est, sed tandem in desuetudinem abiit, nam varia fuere exempla dira, quæ, hunc pulverem, quamvis multos ex affectione articulorum liberavisset, tamen post aliquod tempus, omnes fere asthmate, apoplexia, accite aliquaque podagræ atonicæ signis infestare, testantur.

Periculum, quod diuturnum horum medicamentorum usum sequitur, antiquis ipsis bene notum fuit, sed multo melius hodiernis persuasum est, igitur, talibus remediis omnino abstinendum est:

Gummi Guaiacum.—Hoc, ad podagram levandam, (et interdum ut fertur, profuit) datum fuit. Sed utpote alios morbos movens, ut hydrothoracem, &c. neglectum est, tamen cum ventriculi affectiones vel dolores aberrantes, aliis in partibus

corporis, quæ ad atonicam seu retrocedentem podagram referri possint, infestant, hoc remedium multum auxilii affert *.

Alkali.—Hujus, variæ formæ, ut alkali fixum, mitius et causticum, aqua calcis, sapo et aqua alkalina aërata, exhibitæ sunt. Aqua alkalina aërata nuper aliquod levamen podagrīcis præbuīsse reperita est.

Alvus astric̄ta semper ventriculum debilitando varias affectiones inducit, igitur idoneis medicamentis ut magnesia alba, rheo et similibus, soluta tenenda est. Flores sulphuris in hoc morbo minime convenient, nam, quamvis aliquando paroxysmum podagricum solvunt, tamen maximo periculo, eos frequentiores et sæviores reddendi haud carent, ut, ab eximio Professore HOME satis probatur †.

Calor semper laxat atque debilitat, itaque omnia quæ præter naturam corporis calorem augeant,

ut

* CULLEN's First Lines,

† Audi ejus Praelectiones.

ut cubicula calida, liquores nimis tepidi, et similia, podagricis sedulo fugienda sunt, et porro, animi tranquillitas omni ope colenda est *.

Quandoquidem podagra in calidioribus regionibus raro graffatur, sed maxime eos invadit, qui in frigidioribus vivunt; et in iis casibus ubi æger miserrime cruciatur, et usum membrorum perdit, et per majorem partem anni lecto figitur, tempore æstivo maximum levamen percipit; porro, utpote subita corporis refrigeratio paroxysmum podagricum haud raro inducit, et denique utpote paroxysmuli qui magnum paroxysmum faciunt, levi pedum et interdum totius corporis madore plerumque solvuntur; satis patebit, peregrinationem in regiones calidas optime podagricis succedere, ob has præcipue causas, ut omnia nocentia quæ ab hyeme nostra proveniunt evitentur, ut beneficia qualiacunque sint quæ tempus æstivum suggerit continentur, et ut perspiratio et debita fluidorum ad corporis super-

* SYDENHAMUS de Podagra.

HOFFM. de dolore Podagrico, Tom. VI. p. 178.

superficiem determinatio promoveantur, vel, si repressæ fuerint ut restituantur.

Iis, quæ per intervalla facienda sunt, consideratis, nunc restat, ut ad ea quæ durante paroxysmo adhibenda sunt, progrediamur.

Omnes irritationes tum corporis tum animi evitandæ sunt, utpote quæ vim febris intendunt, et quoque omnia alia quæ a regimine antiphlogistico aliena sunt: sed a frigore caveri debet; frigoris quidem applicatio non sine maximo periculo morbum retrocedentem faciendi foret. Si inflammatio magis urgeat, si æger junior sit, si plenior sit corporis habitus, et si victui lauto assuetus fuerit, ad sanguinis e brachio detractionem, sub initio, non sine fructu, confugi potest, sed caute repetenda est.

Hirudines partibus affectis admotæ, frequenter ad reddendum paroxysmum breviorem et minus vehementem, multum valent *, et dum sanguinem eliciunt, cavendum est, ne pars aëri frigido expuneretur: mittentibus cutem hirudinibus, pars panno laneo tegenda est, hac ratione, membrum inflam-

* GARDINER on the Gout.

flammatum satis calidum servabitur. Quamvis regimen antiphlogisticum, usum vini vel cibi animalis vetat, tamen, si ventriculus debilis sit, et si usui liquorum spirituosorum æger assuetus fuerit, moderate exhibenda sunt. Vinum generosum sicut *Maderiense* hic optime convenit.

Cathartica.—Plerumque solenne fuit *, ubi dolor et inflammatio adfuerunt primas vias exonera-re, et quidem, hoc in morbo, si actio vasorum nimirum sit, si intestina ab accumulatione stercoris, irritari videantur, haec remedia sunt utilia, sed quoniam cathartica saepe ventriculum debilitare, atque totum corpus perturbare periclitantur, fit necessarium eorum loco, enemata emollientia leniora substituere, et plerumque hoc sat erit. Peracutus SYDENHAMUS, purgationem alvinam statim post paroxysmum factam, summo periculo reditus paroxysmi comitari, opinatur †:

Sudorifica.—Ex his in prima hujus dissertationis parte dictis satis constat, restituta, partibus laborantibus

* HOFFMANNUS.

† SYDENHAMUS de Podagra.

borantibus perspiratione suppressa, ad inflammatio-
nem minuendam, dolorem mitigandum, et ad pa-
roxyfum breviorem reddendum, multum confer-
re; sed attentione dignum est, sudorem, calidis sti-
mulantibusve remediis, vel calore externe applica-
to, non eliciendum esse; multo tutius liquorum mi-
tiorum hauftibus ut aquæ hordeatæ, infusi semi-
num lini, feri vaccini, &c. efficitur, et semper ca-
vendum est ut excretio, generalis sit, et etiam ne
nimis repente interrumpatur.

Opium.—Antiqui medici sæpe remedia narcotica
ad dolorem compescendum, adhibuerunt, sed sem-
per periculum ab eorum usu timuisse videntur, satis
quidem constat, opium levamen a dolore sæpe præ-
bere, sed caute exhibendum est, ne efficiat ut fre-
quentiores et magis violentes redierint paroxysmi;
si æger ætate provectionis sit, si signa febrilia fuerint
sublata, si ad caput non nimia sit determinatio, et
denique si morbus iterum atque iterum fese osten-
derit, hoc remedium, dolores sepiendo, somnum
tranquillum præbendo, sudorem lenem eliciendo,

et

et paroxysmi durationem minuendo magnopere valebit.

Emetica.—Quoniam ventriculus, hoc in morbo, plus minusve plerumque laborat, non ab re erit, nauſeā urgente, emetica dare, utpote quæ ventriculum a ſordibus liberant et exhalationem per cutem promovent; ad posterius præſtandum indusia lanea multum conferunt. Emetica, quamvis ſæpe utilia, tamen periculo (res iterum atque iterum inculcanda) vires ventriculi debilitandi haud carent. Articulorum tumor et rigiditas, quæ post paroxysmum manere ſolent, frictione (præſertim ſtrigli) et exercitatione, apte diſcutiantur.

Multa externe applicari ſolita fūnt, quælia fūnt, opium, camphera, olea aromatica, combuſtio ope moxæ, urticarum punctio, epispaſtica, balneum tepidum et ſimilia, et hæc ſane quietem parvam, quæ ægrum multum juvat, præbent, inflammationem tamen aberrantem facere ſemper periclitantur, in uſum igitur minime revocanda fūnt;

E:

procul

proculdubio multo melius esset, ægrum patientiæ et panno laneo committere.

“ His, qui nihil sapiunt mihi contrarium,

“ Animum gero mitem, et sio placabilis.”

Curatione podagræ regularis peracta, nunc tantummodo restat, ut de curatione irregularis quam brevissime ageremus.

In podagra atonica, si ventriculus vexatur, ad stimulantia et tonica decurrentum est, qualia sunt exercitatio, (quæ in hac specie æque ac regulari multum prodest) et vinum generosum; sed cendum est ne acorem in ventriculo gignat, quo in casu, liquores spirituosi diluti exhibendi sunt. Balneum frigidum est anceps remedium, igitur caute adhibendum. Ægrum viœ pleno uti oportet. Cortex Peruvianus, utpote qui ventriculi tonum firmat, sumi potest, sed ex antedictis minime congruum videtur in ejus usu diu perstare. Hac in podagræ specie calor externus multum juvat. Rubigo ferri sœpe utilis reperitur; et denique, emeti-

ca lenia, quippe quæ ventriculum abluunt et alvum quoque laxam servant, admodum utilia sunt.

Quando podagra retrocedens ventriculum vel intestina vexat, stimulantia validissima, ut vinum et aromata simul copiose sumpta, ad morbum depellendum admodum sunt idonea ; his incassum exhibitis, spiritus ardentes tentandi sunt. Si pulmones laborent, opium, æther aliaque antispasmodica utilia evadunt, et vesicatoria pectori et extremis applicari debent. Si caput interne vexetur nunquam non maximum periculum habet, a summa partis affectæ necessitate, in hoc casu fidendum est solum vesicatoriis et emplastris stimulantibus capiti et extremitatibus applicatis.

In podagra aberrante, ad remedia ad inflammationem earundum partium idiopathicam tollendam accommodata decurrentum est,

Disputatione hac medica jam ad finem perducta, me artis salutiferæ cumulo parum contulisse lubenter agnosco. Abunde sufficit in præsens, dum in descendendo totus occupor, si hi mei labores, licet maculis permultis referti, Professoribus hujuscæ almæ academiæ

cademiæ nunquam satis æstimandis arrideant, ut his qui optime et operis difficultatem et meam diligentiam æstimare noverint haud male officio functus esse videar.

Restat nunc tantum, ut ab hac Academia discessurus meis Præceptoribus eruditissimis gratias quam maximas ex animo agam, quorum prælectionibus omnem meam fere medendi scientiam acceptam refero. Data autem occasione, me illa præterire omnino nefas esset, quæ benigna et amica in me fecit eruditus admodum vir JACOBUS GREGORY, M. D. medicinæ in hac alma academia Practicæ Professor, et rei medicæ peritus ut vix alias quidem, quum eximia ejus erga me beneficia, iterum atque iterum expertus sum, dum aliquando atroci morbo laborarem : prosperi ejus labores artis salutiferæ cultum semper spectant. Præceptis suis multum, multum consilis deberi mens grata libenter profiteri jubet. Rem medicam ingenio promovere diu perstet ut hucusque merita cum laude perstitit.

F I N I S.

